

dekretere, vil vække Strid, hvor der tidligere var Enighed. Det er ikke mig, som sagt, bekendt, at der har været nogen virkelig alvorlig Strid mellem de nævnte Myndigheder. Maaſte der enkelte Gange og i enkelte Kommuner — jeg taler stadig kun om Købstads-kommunerne — kan have været Tilfælde, hvor Skolekommissionerne ere gaaede noget stærkere paa end strengt nødvendigt, og hvor derfor Byraadene som bevilgende Myndigheder — man har dog været saa god, endnu at lade dem beholde den bevilgende Myndighed — af Hensyn til andre kommunale Djemed, som ogsaa skulle tilfredsstilles, have været nødsagede til at holde en lille Smule igen.

Det, som den ny Skolekommission skal være med til, er jo f. Eks. Udøvelse af Skoletvang og Embedsbesættelse. Hidtil har det jo efter Kommunalloven af 1868 været Byraadet, der er fremkommet med Indstillinger til Embedsbesættelser, og Beslutningen derom er bleven taget sammen med Skolekommissionen. Nu er det den ny Skolekommission, der gør direkte Indstilling til Skoledirektionen, og Byraadet maa nøjes med at sidde og se til. Det eneste, som disse ny Skolekommissioner ville tillade Byraadene at være med til at tage Bestemmelse om, er foruden Retten til at bevilge de Benge, som Skolevæsenet koster, tillige at bestemme, hvor mange Medlemmer der skulle være i Skolekommissionerne, at medvirke ved Lærernes Afstedigelse efter § 19 og endelig at være med til Udarbejdelsen af Skoleplanen. Jeg finder ikke mindste Anledning til at gaa ind herpaa; jeg tror, det vilde være en Fordærvelse for Købstæderne, hvis man fik Skolekommissioner i den i det foreliggende Forslag fremfattede Form og med den Valgmaade, som der er indført. Vi have jo i Købstæderne fuldt op af forskellige kommunale Valg, og jeg ser ikke nogen virkelig Grund til, at man nu skulde indrette et helt nyt Vælgerforb, som ikke en Gang bliver det samme, som vælger til Byraadet, men helt andre Faktorer, som skulle være medbestemmende. Hvad skulde der saa opnaas derved? I Reglen, at man fik valgt 4—5 Medlemmer, som saa kunde sidde i Skolekommissionen og regere der. Jeg kan forstaa, at Hensigten og Tanken med hele denne Bestemmelse er den, at man gerne vil føle Befolkningens Puls noget nærmere, end man nu antager, at Byraadet er i Stand til at gøre, skønt det jo bliver fornøjet hvert 3dje Aar med Halvdelen, og man vil derfor gerne i Skolekommissionerne have et Udtryk for det, man mener rører sig i Befolkningen. Dette maa dog virkelig indskrænkes i alt Fald til den

Kreds af Befolkningen, som har Børn i de offentlige Skoler. Men hvad er der i øvrigt i Vejen for, at man benytter den nuværende Skolekommission i Købstæderne dertil? Ifølge § 14 i Kommunalloven bestaar Skolekommissionen i Købstæderne af Sognepræsterne og det dobbelte Antal af Byraadet valgte Medlemmer, og deraf skal mindst Halvdelen være valgt af Byraadets Midte, de andre blive valgte uden for Byraadet. Tror man nu, at dette sidste Antal af dem, der skulle vælges uden for Byraadet, i flere Tilfælde skulde forstærkes; saa for mig meget gerne! Jeg er i hvert Fald overbevist om, at Byraadet vil være bedre i Stand til at finde dem, der have en virkelig og forstandig Interesse for Skolevæsenet, end en Vælgerbefolkning som den, Forslaget i den nu foreliggende Skikkelse omhandler, vil være i Stand til. Det er altsaa en meget væsentlig Hovedsag, jeg har mod Forslaget, som det foreligger, og jeg vilde anse det for højst beklageligt, hvis Loven kom ud, uden at der var vedtaget en Ændring deri.

Ved at omtale det, som man har beholdt den vordende Skolekommission alene at tage Bestemmelse om, kommer jeg ogsaa ind paa det, som findes i det nu i Folketinget vedtagne Forslags § 3, nemlig Haandhævelsen af Skoletvangen. Som bekendt har Kommunalloven af 1868 ogsaa henlagt dette Hverv til Byraadet, men det udøves i Reglen gennem Skolekommissionen og Skoleudvalget, og jeg ser oprigtig talt ikke, hvad der skulde være vundet ved i den Henseende at indføre nogen stor Forandring. Jeg tværmener ingenlunde for det nuværende Vælførelses-system, jeg finder det højst uheldigt, og det er mig fuldt bekendt, at man i mange Aar har søgt at finde en bedre Løsning af hele det Forhold. Men et maa man dog fastholde: Er der Skoletvang, maa man ogsaa kunne tvinge, og saa maa det være en virkelig effektiv Tvang. Man kommer ingen Vegne alene ved Formaninger og moralske Forestillinger med Hensyn til at faa Folk til at lade deres Børn gaa i Skole i det Omfang, der er fornødent. Jeg deler derfor de Tvivl, som fra det højærverdige Medlem for 7de Kreds (Bjerre) i Gaar bleve udtalte, om det, som Folketinget nu i den Henseende har indsat, virkelig vil være til Gavn for Sagen. Jeg nærer en Tvivl derom, men jeg skal alligevel ikke betragte det som et saabant Kardinalpunkt, at det for Købstæderne kunde være af nogen videre Betydning. — Der er et andet Punkt med Hensyn til Skolekommissionens Opgaver; jeg dog maa berøre, da jeg antager, at det fra anden Side vil blive